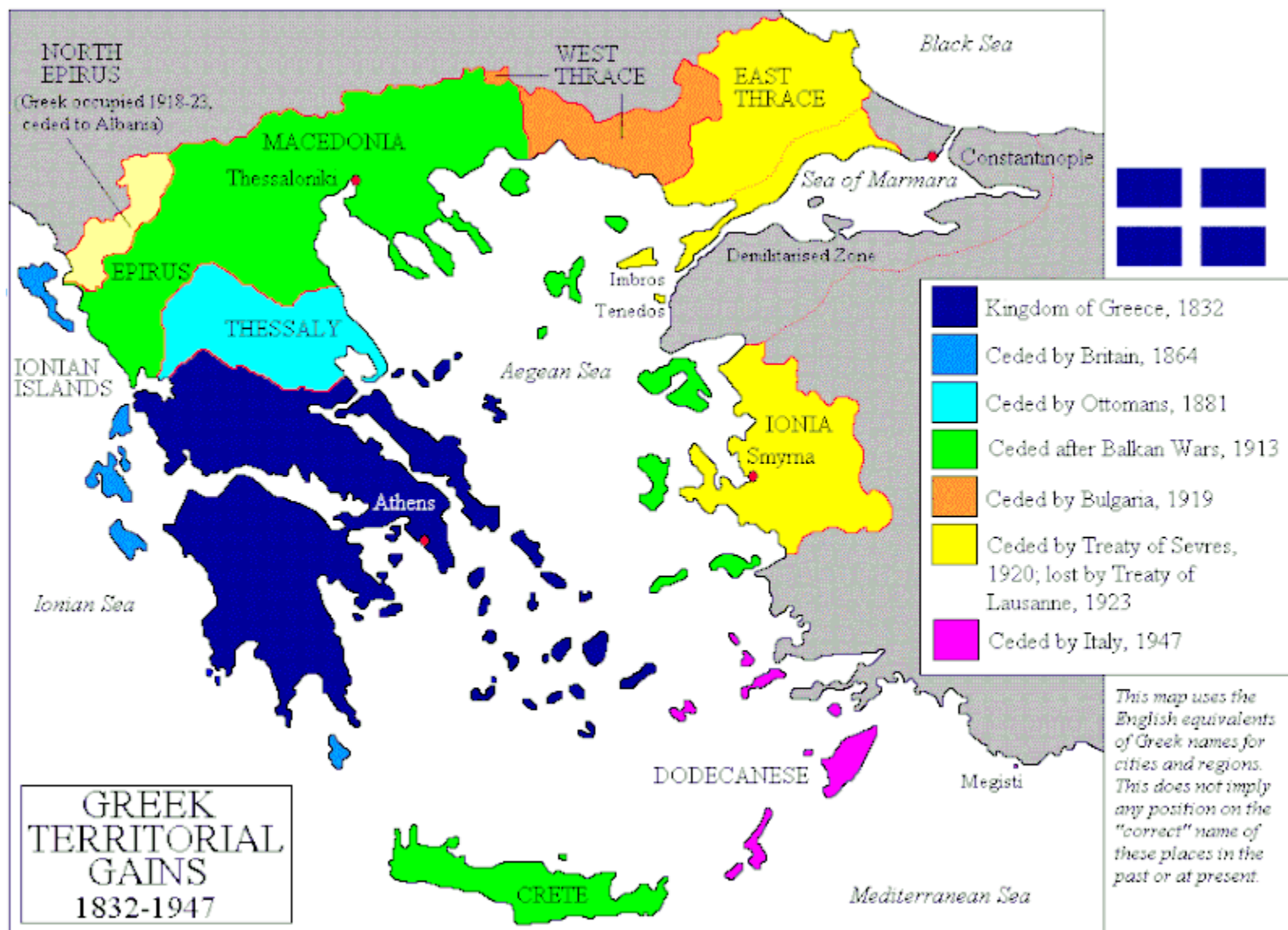

Postupné rozšiřování území nezávislého řeckého státu v 19. a 20. století

Evropský romantismus a filhelénství: Pohled na soudobé Řecko ilustrují díla romantických malířů, zachycující spojení antických památek s idylickým životem venkovského lidu.

Symbolem evropského filhelénství se stal básník George Gordon Byron, který odjel do Řecka pomáhat národně osvobozeneckému boji a zahynul v roce 1824 v Osmany obléhaném městě Mesolongi. V jeho poezii (viz následující stránka) se odráží stereotypy romantického filhelénství, idealizujícího zaostalé Řecko a nepřiměřeně zdůrazňujícího důležitost antického dědictví pro řeckou současnost.

Theodoros Vryzakis , Lord Byron v Mesolongi, 1861

Henri Michel
Antoine
Chapu, Jean
Alexandre
Joseph
Falquiere,
*Řecko
korunuje
Byrona*, 1896

George Gordon Byron, *Maid of Athens*

<https://www.youtube.com/watch?v=Mc54lvBybiQ>

Maid of Athens, ere we part,
Give, oh, give back my heart!
Or, since that has left my breast,
Keep it now, and take the rest!
Hear my vow before I go,
Zoë mou sas agapo.

By those tresses unconfined,
Wooed by each Aegean wind;
By those lids whose jetty fringe
Kiss thy soft cheeks' blooming tinge;
By those wild eyes like the roe,
Zoë mou sas agapo.

By that lip I long to taste;
By that zone-encircled waist;
By all the token-flowers that tell
What words can never speak so well;
By love's alternate joy and woe,
Zoë mou sas agapo.

Maid of Athens! I am gone:
Think of me, sweet! when alone.
Though I fly to Istambol,
Athens holds my heart and soul:
Can I cease to love thee? No!
Zoë mou sas agapo.

Dionysios Solomos

(1798–1857)

Podívejte se na krátkou ukázkou z filmu Thea Angelopoulose *Věčnost a vteřina* (1998), která zpracovává tradované vyprávění o tom, jak básník navrátilší se ze studií v Itálii a neovládající dostatečně svůj mateřský jazyk platil ostrovanům za nová slova, která se díky nim naučil.

<https://www.youtube.com/watch?v=kYabeTk4sWU&list=P Lh3Hf2Jzcb9aMklWRmoO9kAPEscVNexq3&index=10>

Solomosovo dílo

Čítanka

- *Hymnus na Svobodu*

(řecká národní hymna, jediná báseň ze S. díla široce známá už za jeho života)

- *Zničení ostrova Psara*

- *Krétan*

- *Žralok*

(poslední S. dílo napsané 1847, inspirované smrtí anglického vojáka, napadeného žralokem při koupání v moři.)

- *Svobodní obléhaní*

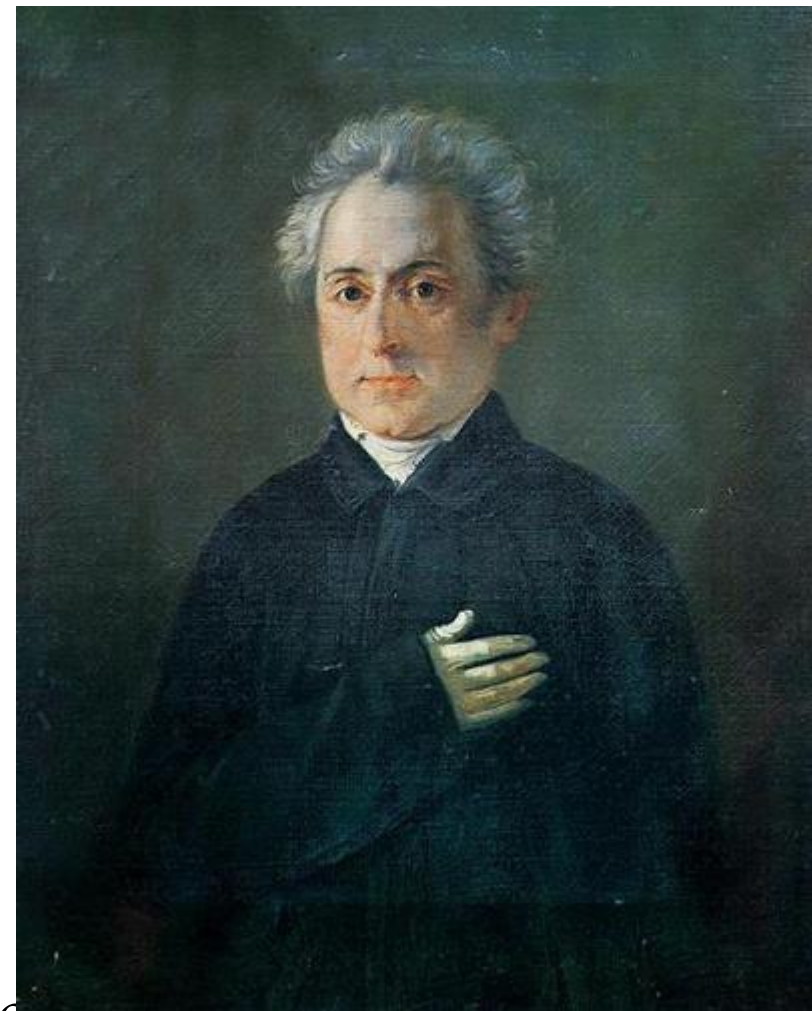
- *Lambros*

- *Žena ze Zakynthu*

- *Dialog*

- *Óda na smrt lorda Byrona*

- ... a další menší díla

Svobodní obléhaní: nejvýznamnější dílo,
inspirované tragickým příběhem řeckého města
Mesolongi obléhaného několik let Turky a nakonec
dobytého (dlouhé odolávání bylo mimo jiné umožněno
polohou města, viz fotografie dole).
Dochovalo se několik verzí částí básně, Solomos
zpracovával zejména lyrické pasáže a k jejich propojení
narativními částmi (u této i u některých dalších básní)
nikdy nepokročil.

François-Émile de Lansac (1803–1890)
Scéna z obléhání Mesolongi

Zničení ostrova Psara

- Ostrůvek blízko ostrova Chiu, důležité strategické obranné místo proti osmanskému vojsku, měl poměrně silné loďstvo. Obyvatelé ostrova napadali okolní pevninu a způsobili Osmanům značné škody
- Jako odvetu za řecké námořní úspěchy Osmané poslali obrovské vojsko a vyvraždili velkou část populace ostrova, cca 7000 lidí.
- Solomosovu báseň v řečtině a anglickém překladu si můžete přečíst v čítance.

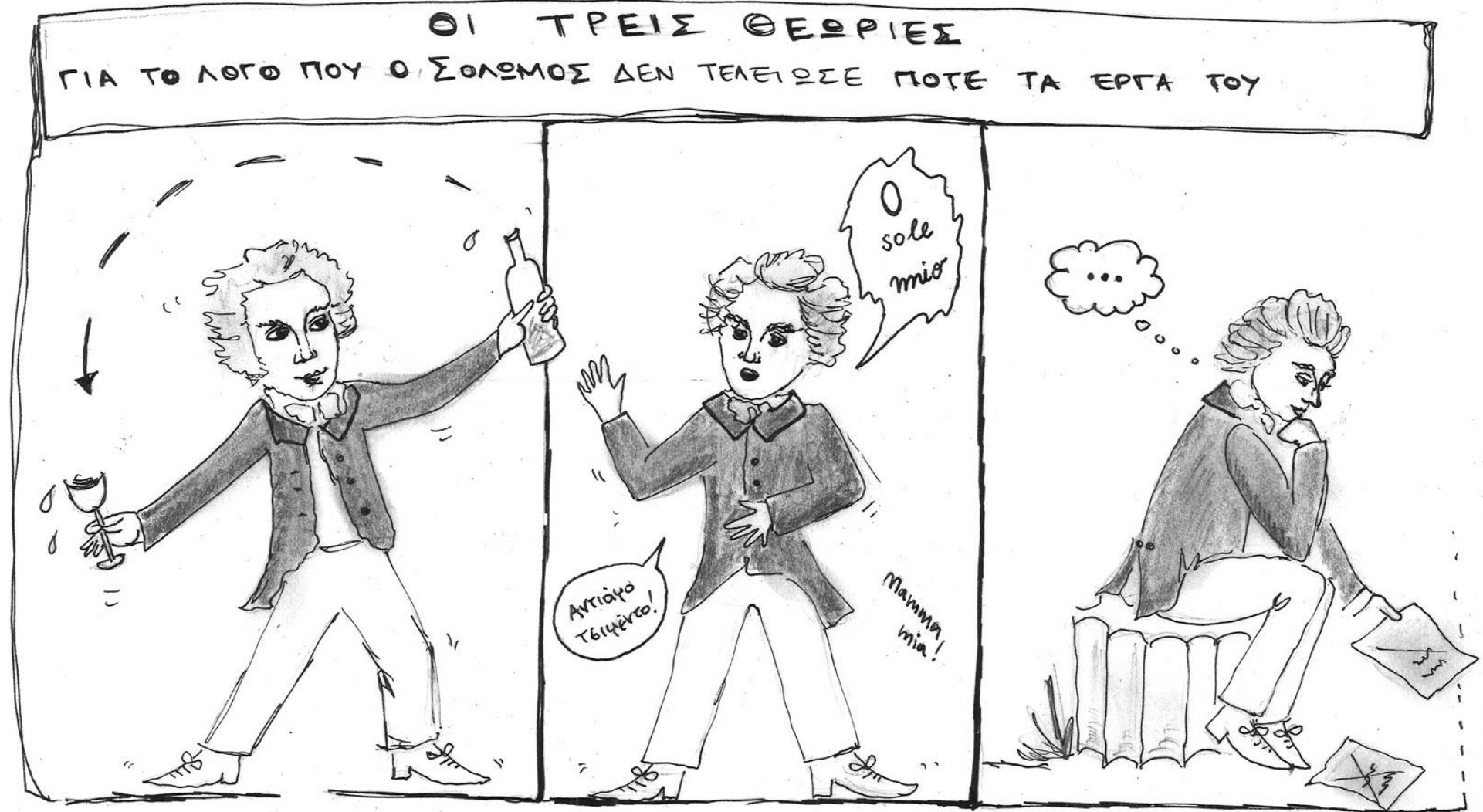

Krét'an

- napsáno 1833
- jedno z prvních použití techniky dramatického monologu v evropské literatuře
- vliv krétské literatury renesanční literatury (viz minulá přednáška)
- nejdotaženější (ač nikoli zcela dokončená) ze Solmosových básní
- hrdina, mluvčí: krétský povstalec (1823–4), nyní žebrák, vypráví o svém životě, o vyvraždění rodiny Turky, ztroskotání lodě (to v básni chybí), o neúspěšné záchrana snoubenky
- mísí se přítomnost, minulost, budoucnost
- hlavní ženská postava „Měsíčním světlem oděná“ (Η φεγγαρογυμμένη) je současně duší snoubenky, vlastní i Pannou Marií

Celý text básně máte v čítance, zde se můžete podívat na krátký film na text básně:
https://www.youtube.com/watch?v=_p8frpNG-nQ

πil - Τρι theories, proč Solomos svá díla nikdy nedokončil
neuměl řecky - oblíbil si evropskou rétoriku fragmentu

Ένιβε - Δεν ήξερε ελληνικά - ασταξόταν εν ευρωπαϊκή
πρωτοική του ανδραγάματος